NIFCA, Nordic Institute for Contemporary Art
Suomenlinna B 28 • FIN-00190 Helsinki • Finland • T: +358 9 686 430 • F: +358 9 668 594 • E: information@nifca.org • www.nifca.org • www.rethinking-nordic-colonialism.org

TÍÐINDASKRIV

21.2.2006

Framsýningarætlan um norðurlendskt hjálandaveldi í fimm pørtum

Partur 1: Reykjavík, Íslandi, 24. mars – 16. apríl 2006
Partur 2: Nuuk, Grønlandi, 21. apríl – 14. mai 2006
Partur 3: Tórshavn, Føroyum, 12. mai – 4. juni 2006
Partur 4: Rovaniemi, Sápmi/Finnlandi, 16. juni – 9. juli 2006
Partur 5: DVD Box Set útgáva í Helsinki, Keypmannahavn, Oslo & Stokkhólmi, 25. novembur 2006

Kurateráð av Kuratorisk Aktion (Frederikke Hansen & Tone Olaf Nielsen) fyri NIFCA, Stovnur norðurlanda fyri samtíðarlist

Kunningar & fjølmiðlasamskipari: Hamayun Latif Butt
+45 22 54 97 27, hamayun@hamayun.cc, www.nifca.org, www.rethinking-nordic-colonialism.org

Minnini, sum norðurlond gloymdu

Norðurlendska hjálandasøgan er ein døkkur kapittul, sum tykist verða gliðin út úr minninum á summum norðurlendskum tjóðum.Ein stórfingin norðurlendsk listaverkætlan undir heitinum ***Rethinking Nordic Colonialism: A Postcolonial Exhibition Project in Five Acts****,* fer at varpa ljós á henda minnismiss og samstundis vísa á, at træðrir kunnu verða raktir frá hjálandaveldi í eldri tíðum til trupulleikar, sum stóru norðurlondini hava nú á døgum við tolsemi, lyndi til fremmandahatur og nationalismu. *Stovnur norðurlanda fyri samtíðarlist, NIFCA* hevur tikið stig til hesa framlítandi verkætlan, sum flættar framsýningar saman við listasmiðjur, ráðstevnur, hoyringar og tilburðarleik í Íslandi, Grønlandi, Føroyum og sámiska partinum av Finnlandi. 56 viðurkend listafólk, ástøðingar, politikarar og græsrótarfólk úr øllum heiminum eru við í verkætlanini, sum varir frá 24. mars – 25. novembur 2006.

Hjálandastevna

Í fleiri øldir hava evropisku londini tikið ræði yvir nýggjum fremmandum londum og brúkt tey, sum gáaðu tey ikki als um, at fólk búðu har frammanundan. Allastaðni hevur hjálandapolitikkur havt djúpa ávirkan á upprunasamfeløgini og hevur havt ógvusligar oyðileggingar og kúgan við sær. Tá ið evropiski hjálandapolitikkurin var sum mestur í 1930-árunum, fevndi hann um 84% av jarðarøki heimsins. Søgan um norðurlendsku hjálandastevnuna skal verða fatað í samsvari við hetta rák, tá ið til bar við hugsanarháttinum um yvirræði, at leggja onnur fólk undir seg og taka meira ríkidømi úr hjálondum enn latið varð teimum aftur.

Norðurlond eftir hjálandatíðina

Hóast norðurlendsku hjálondini eru (næstan) farin í søguna er hjálandavald ikki ein kapittul, ið er av. Nú á døgum kann verða sagt, at økið er í eini eftir-hjálandastøðu, sum ber týðilig merki frá

hjálandatíðini.Í hjálondunum fyrr vóru fólk t.d. ørkymlað um ikki at verða hoyrd, fatað og vird, og kenslurnar mótvegis gomlu hjálandayvirvøldini eru kloyvdar. Hinvegin og heilt øvut er fatanin ímillum gomlu yvirvøldina mangan ein romantisk og lítilsmetandi mynd av hjálandatíðini, t.d. hugsanin um, at hjálandatøkan var ein gáva til ymsu tjóðirnar, tí teimum varð veitt ríkidømi, menning og førleiki.

Ætlanin við verkætlanini
Rethinking Nordic Colonialism tekur hjálandasøguna í norðurlondum upp til nýggja umhugsan fyri at leita seg ígjøgnum søguna fram á rótina til nøkur stigveldi, nakrar ójavnar og tvørrandi tolsemi, sum skipa norðurlendsku samfeløgini nú á døgum. Men listaverkætlanin vil eisini draga fram í ljós, at eftir-hjálandastøðan er gróðrarlendi undir mentanarligum samanbrestum og skammlopum, sum draga nýggja dygd og nýggj virði við sær. Dygdir og virði, ið eingin hevur varnast, men sum kunnu vera dygdargóðir øðrvísi møguleikar til tey virði, ið longu eru.

Ein makaleys verkætlan
Listaverkætlanin er fyrsta royndin at skriva eina samlaða norðurlendska hjálandasøgu. Hon er fyrsta av sínum slagi í Norðurlondum og er makaleys í vavi og sniði, tí hon setur listagreinir sum mynd- og videolist, film, performance, tónleik og atgerðarlist saman við metingum og politiskum ástøðum um eftir-hjálandatíðina. Hon tekur øll norðurlond við og er grundað á eina óvanliga samvinnu millum týðandi lista- og mentanarstovnar í økinum: The Living Art Museum og The Reykjavik Academy í Íslandi; Grønlands tjóðlista- og skjalasavn umframt Grønlands Seminarium í Nuuk; Listasavn Føroya og Norðurlandahúsið í Tórshavn; The Arctic Centre og Finnish Railways Remise í Rovaniemi norðarliga í Finland (Sápmi).

Norðurlendsk boðrenning
Rethinking Nordic Colonialism er lagt til rættis sum ein boðrenning í fimm pørtum, har hvør av teimum fýra fyrstu pørtunum er settur saman av einum framsýningarparti, sum er grundaður á eitt serligt evni saman við listasmiðjum, ráðstevnum, hoyringum ella tilburðarleiki. Hvør parturin varir í tríggjar vikur, og tað er ein innbygd fortreyt, at hvør partur ber boðini víðari og á tann hátt verða royndirnar savnaðar so hvørt og niðurstøðurnar, sum verkætlanin ger, verða bornar víðari. Í fimta parti verða úrslitini av verkætlanini skjalfest og almannakunngjørd við einum DVD Box Set. Hetta verður tilburður sum fer fram samstundis í teimum fýra norðulendsku høvuðsstøðunum tann 25. novembur 2006, sum er málstrika í boðrenningini.

Luttakaralisti
M. Jacqui Alexander (arbeiðir í Kanada), **Pia Arke** (Grønland/Danmark), **Nadiah Bamadhaj** (Malaysia/Indonesia), **Bolette Benedictsen Blaagaard** (Danmark/Háland), **Stephanie Black** (USA), **Randi Broberg í samstarvi við Tine Bryld** (Grønland/Danmark & Danmark), **Center for Land Use Interpretation** (USA), **Katrine Dirckinck-Holmfeld** (Danmark), **Godfried Donkor** (Ghana/United Kingdom), **Anida Yoeu Esguerra** (Kambodia/USA), **Paul Gilroy** (United Kingdom), **Tamar Guimarães** (Brasilien/Danmark), **Archana Hande** (India), **Laila Hansen** (Grønland), **Julie Edel Hardenberg** (Grønland), **Marja Helander** (Sámi, Finnland), **Imani Henry** (Karibia/USA), **Richard William Hill** (Kree, Kanada), **Geir Tore Holm** (Sámi, Noreg), **Høgni Hoydal** (Føroyar), **Inuk Silis Høegh & Asmund Havsteen-Mikkelsen** (Grønland/Danmark & Danmark), **Maryam Jafri** (Pakistan/USA/Danmark), **Ívar Jónsson** (Ísland), **Isaac Julien** (United Kingdom), **Jane Jin Kaisen & Tobias Hübinette** (Suðurkorea/Danmark & Suðurkorea/Svøríki), **Rauna Kuokkanen** (Sámi, Finnland/Kanada), **Moshekwa Langa** (Suðurafrika/Háland), **Reina Lewis** (United Kingdom), **Mikela Lundahl** (Svøríki), **Aviâja Egede Lynge** (Grønland), **Kobena Mercer** (Ghana/United Kingdom), **Kent Monkman** (Kree, Kanada), **Rannvá Holm Mortensen** (Føroyar), **New Meaning** (Noreg), **Alanis Obomsawin** (Abenaki, Kanada), **Steve Ouditt** (Trinidad, Vestindia), **Pratibha Parmar** (Kenya/United Kingdom), **Humphrey Polepole** (Tanzania), **Gillo Pontecorvo** (Italia), **Kaisa Raitio** (Finnland), **Henriette Rasmussen** (Grønland), **Ruangrupa** (Indonesia), **Vandana Shiva** (India), **Katarina Pirak Sikku** (Sámi, Svøríki), **Paul-Anders Simma** (Sámi, Noreg/Svøríki/Finnland), **Slut** (Svøríki), **Makere Stewart-Harawira** (Waitaha, New Zealand/Kanada), **Fatimah Tuggar** (Nigeria/USA), **200** (Føroyar), **Ósk Vilhjálmsdóttir** (Ísland), **VISION – den om lighed** (Danmark), **Voima** (Finnland) & **Kara Walker** (USA).

Translated from Danish by Jonhard Mikkelsen.